Відсканована для Hurtom.com в 26.09.2011

11
ЛИСТОПАД
2005

Барвінок

Журнал школярів України

ПОРЯДОК – ПЕРШ ЗА ВСЕ

1. Тебе дратують несподіванки?

2. Що тобі більше подобається: самостійно приймати рішення чи користуватися маминим рішенням?

3. Тобі казали, що ти нудна людина?

4. Любиш, щоб твої речі були в порядку?

5. Коли йдеш до магазину, береш список покупок?

6. Завжди доводиш до кінця розпочату справу?

7. Тобі більше до вподоби працювати з книжками і комп'ютером, ніж з однолітками?

8. Коли тобі треба щось зробити, ти добре обмірковуєш чи все вирішує настрій?

9. Коли отримуєш від мами завдання, допитуєшся, до якого часу маєш виконати його?

10. Постійно підтримуєш чистоту й порядок у своїй кімнаті?

11. Знаєш, де цієї миті знаходиться твій щоденник?

12. Маєш розклад уроків на наступний тиждень?

13. Ти вчасно повертаєш позичену книгу, диск?

14. Не запізнюєшся на зустрічі з друзями?

15. Маєш звичку планувати свої справи?

А тепер полічи бали.

За відповідь "так" — 1 бал, "ні" — 0 балів.

Якщо набрав:

0—5 балів. Ти недисциплінована людина, не дотримуєшся порядку. Від цього часто потерпаєш і сам. Спробуй хоча б частину речей класти на місце. Коли це стане звичкою, матимеш більше вільного часу.

6—10 балів. Ти вмієш бути організованим. Однак часто твоє "хочу" перемагає у двобої з "треба". У таких випадках згадуй, що сталося з Вінні-Пухом в гостях у Кролика. У тебе ж не тирса в голові.

11—15 балів. Ти організована, акуратна і точна людина. З тобою приємно мати справу. Хоча не всім твоїм знайомим це подобається. Бо їхні батьки часто ставлять тебе у приклад. Однак цю незручність можна перетерпіти задля хорошого правила:

"Порядок — перш за все".

Головний редактор Василь ВОРОНОВИЧ

Журнал удостоєний
Почесної Грамоти Президії Верховної Ради УРСР — 1978 р.,
Почесної Грамоти Кабінету Міністрів України — 2003 р.

Адреса: 04119, м. Київ, вул. Дегтярівська, 38—44.
тел.: 492-93-13; т/ф: 483-99-13.
E-mail: barvinok@svitonline.com

Відповідальний секретар (договори, реалізація) — Л.І. КОЗІЙ, тел.: 492-93-15.
Головний бухгалтер — Г.П. ЧЕРНИШ, тел.: 492-93-17.
Офіс-менеджер (листи, бюро іменинників) — А.М. ГЕВЧУК, тел.: 492-93-13.

© «Барвінок», 2005.Видається з січня 1928 р.

Засновник і видавець: трудовий колектив редакції.
КВ № 5689, 12.12. 2001 р.
Передплатний індекс **74022.**
Річна пільгова передплата — індекс **91800**
(див. Каталог видань України, 2006 р., **стор. 153** у поштових відділеннях).

Тираж 27161 прим., передплатний 25100 прим.
Ціна за передплатою за Каталогом ДП "Преса",
вроздріб — договірна.
Вимагайте журнал у кіосках преси.

Виготовлення НОВИЙ ДРУК м. Київ, вул. Магнітогорська, 1.

Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Малюнок на обкладинці О.МІХНУШОВА.

ISSN 0132-5930

"Барвінок" № 11 (891) 2005 р. — літературно-художній і загальноосвітній журнал для дітей молодшого та середнього шкільного віку. Заснований у 1928 році

Для тих, хто хоче знати і вміти більше, бути винахідливим, стати лідером, пропонує:

- сюрприз із вежі.....стор. 4;
- кишенькові гроші .....стор. 5;
- біг-мак від Яги.....стор. 6—9;
- цирк на марках.....стор. 11;
- секрети Бежані.....стор. 12—13;
- пам'ятник брехунцям.....14—15;
- чарівні цимбали.....стор. 16—17;
- літаючу тарілку.....стор. 18;
- "Квадратні очі".....стор. 26;
- цьом-подушку.....стор. 27;
- ГАВК-новини.....стор. 28

і багато, багато іншого для розумних, мрійливих, допитливих і кмітливих.

Для "Барвінку" і для тебе придумували, мудрували, писали:

Український народ та інші народи.
Стародавні мудреці, вчені, козак Мамай, кошовий отаман Іван Сірко.
Винахідники, письменники, журналісти, художники, астронавти, Інтернет, "Укрпошта", Федерація футболу України.
Президент Барвінок, Міністерство читання, Міністерство розваг і солодощів, Мудрило Перший і Останній, царівна Шехерезада.

СТАНЬ ПИСЬМЕННИКОМ!
ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС
"ПРИГОДИ БАРВІНКА"

ЯК БАРВІНОК СОНЯЧНОГО ЗАЙЧИКА ВРЯТУВАВ

КАЗКА

Під час вечірньої прогулянки лісом Барвінок почув, що хтось плаче.

— Хто тут? Яка біда сталася? — спитав він.

— Це я, Сонячний Зайчик, заблукав, — почулося з-під куща.

— Ходімо зі мною, переночуєш, а завтра додому пострибаєш.

— Я не можу йти — без світла немає сили...

Барвінок не розгубився — мерщій назбирав багато світлячків. Вони світили, і Сонячний Зайчик зміг дійти до будиночка Барвінка. Вдома Барвінок поставив дзеркало, щоб Сонячний Зайчик зміг там переночувати.

А вранці, як тільки з'явилося сонце, Сонячний Зайчик пострибав йому назустріч.

Сонячний Зайчик не забував свого рятівника — завжди грався з Барвінком. І ніколи не запізнювався додому — встигав наздогнати сонце, якщо воно вже хилилося на захід.

Катерина КУДРЯ, Херсонська обл.

У цьому їм допомагали:

Головний редактор.....Василь ВОРОНОВИЧ
Редактор відділу літератури.....Світлана ПРУДНИК
Літературний редактор.....Любов ВОРОНОВИЧ
Художній редактор..... Олександр БАСС
Комп'ютерна верстка.....Єлизавета РУДЕНКО

ПРО МІЦНУ ДРУЖБУ

КАЗКА

Навесні на молодій гілці старого дерева розпустилася перша брунька, і з неї визирнув листочок Першачок. Він дуже радів, що був першим.

Згодом розпустилися всі листочки. Щоранку їх будило яскраве сонечко, вмивала роса, поливав літній дощик.

Одного літнього вечора почалася злива. Всі листочки раділи дощу. На гілочку біля Першачка сів маленький змучений метелик — він ледве не загинув під великими краплинами. Першачок не розгубився і прикрив метелика собою. З того часу вони подружилися. Метелик щоранку прилітав до свого рятівника.

Промайнуло літо, настала осінь. Листочки один за одним злітали з дуба. Ось налетів сильний вітер. Він здув усі листочки, та Першачок тримався. Він міцно притиснувся до гілки. Хотів ще раз побачити свого друга метелика.

Уранці, коли піднялося сонце, на дереві був тільки один листочок — Першачок. Він чекав, виглядав і переживав за друга. А ось і метелик прилетів. Пригорнулися вони один до одного. Де не взявся вітерець — і друзі полетіли разом. Це був найкращий день у їхньому житті.

Дмитро БУРБАН, м. Хмельницький

Художник Н. АНІКІНА

Барвінковий привіт тобі, читачу!

Вже й останній місяць року кличе нас у гості, манить красивими святами: 4 грудня — Введення, третя Пречиста; 7 — святої Катерини; 13 — Андрія Первозваного (влаштовують вечорниці й кусають калиту); 14 — Наума (Наум — покровитель знань, розуму і доброчинства); 17 — Варвари; 18 — Сави; 19 — святого Миколи (якщо протягом року ти був слухняним і чемним, то через батьків попроси святого Миколая покласти тобі під подушку подарунок — передплатну квитанцію на "Барвінок" на 2006 рік); 31 — Новий рік. Зустріньмо його разом — наступного року в Барвінковій республіці на тебе чекає багато сюрпризів і дивовижних пригод.

МОЇ БАБУСЯ І ДІДУСЬ – НАЙКРАЩІ!

Міні-анкета

Барвінчатко! "Барвінок" хоче познайомитися з твоїми бабусями й дідусями. Будь ласка, напиши відповіді на запитання.

1. *Як часто ти бачишся з бабусями й дідусями?*
2. *Про що говориш із ними?*
3. *Чи читаєш їм матеріали з "Барвінку"? Які?*
4. *Ти пишеш їм листи?*
5. *Чи дарують вони тобі книги, журнали?*

Щоб не псувати журнал, запитання й відповіді запиши на окремому аркуші паперу. Не забудь зазначити на ньому прізвище, ім'я, по батькові, вік бабусі й дідуся, свої прізвище та ім'я, в якому класі навчаєшся.

УЛЮБЛЕНІ ЧИТАЧІ

Ці барвінчата у віночках з барвінку живуть у селі Великі Бубни на Сумщині. Люблять приходити до сільської бібліотеки, бо тут на них чекають улюблені книжки і журнал "Барвінок". Вони навіть створили Барвінкову країну, де живуть Барвінок і Ромашка, дядечко Запитальник, Язиката Хвеська.

Увага! Увага!

СЮРПРИЗ ІЗ КАЗКОВОЇ ВЕЖІ

Щономера Барвінок із казкової вежі кличе тебе, читачику, помандрувати сторінками свіжого номера журналу. Ти звернув увагу, що знайомити тебе із змістом йому щоразу допомагає хтось інший? Погортай усі номери, запиши казкових героїв, які з'являлися в кожному номері, і надішли до редакції. Серед найуважніших читачів журналу розігруватиметься приз — книга казок.

А ще поблукай-помандруй загадково-таємничими окато-рукато-носатими палацами Барвінкової республіки на обкладинці цього номера. Що, кортить і всередині побувати та до всіх чудес прилучитися-доторкнутися? Без проблем! У наступному році вони всі відчинять перед тобою двері і запросять до казкового світу читання у "Барвінку". Клич із собою і друзів!

ПРОХАННЯ ПРЕЗИДЕНТА

ЯК СПРАВИ, ПАНІ ПЕРЕДПЛАТО?

Шановний громадянине Барвінкової республіки!

Звертаюся до тебе з проханням. Будь ласка, увечері, коли вся твоя родина буде вдома, візьми в руки цей номер "Барвінку" і голосно запитай: "Як справи, пані Передплато?" Якщо у тебе вже є передплатна квитанція на 2006 рік, то відповідь буде: "Добре". Якщо нічого не почуєш у відповідь — мерщій проси маму й тата, бабусю з дідусем завітати на пошту і передплатити "Барвінок" на наступний рік. Щоб і тобі пані Передплата могла вміхнутися й відповісти на це запитання: "Будеш із "Барвінком" цілий рік!"

ПРЕЗИДЕНТ БАРВІНОК

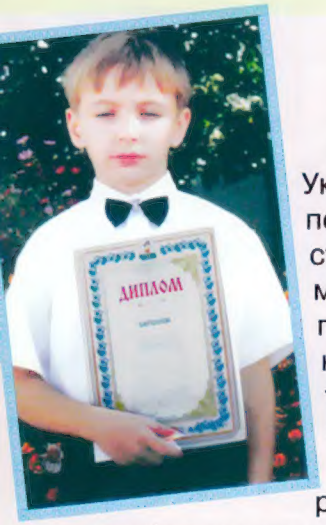

ХОЧЕШ СТАТИ 51-им СТИПЕНДІАТОМ?

Уже 50 барвінчат в усіх куточках України отримували грошові стипендії від "Барвінку". А ти хочеш стати 51-им стипендіатом і отримувати щомісяця грошову стипендію у II семестрі 2005—2006 навчального року? Для цього треба виконати всі завдання, вміщені у цьому номері, й надіслати до редакції відповіді разом із передплатною квитанцією на увесь 2006 рік.

А Сергій БІЛОНОГ із Сумської області став 50-им стипендіатом і тепер думає, на що витратити власні гроші.

Про все н

"Коли винайдуть "вічний" зошит?
Олена БУТОВА,
Миколаївська обл."

"ВІЧНИЙ" ЗОШИТ

Щороку на нашій планеті вирубують тисячі дерев для виготовлення паперу. Учені багатьох країн працюють над тим, щоб отримувати його не з деревини — "Барвінок" уже розповідав, зокрема, про папір із листя. Японські ж винахідники пішли іншим шляхом — винайшли порошок для друкування, який знебарвлюється при нагріванні до температури 140°С. Якщо помістити листок паперу з текстом в антипринтер, то надруковане зникає. Натомість залишається чистий аркуш паперу.

Мине небагато часу, і з'явиться, вочевидь, теплобоязке чорнило для ручок. Поклав списаний зошит у "зошитогрій" — і за півгодини вийняв його вже з чистими сторінками.

на Землі та інших планетах

"Скільки кишенькових грошей отримують діти в інших країнах?
Сергій ТАРАН,
Черкаська обл."

КИШЕНЬКОВІ ГРОШІ — СПРАВА СЕРЙОЗНА

У кожній країні проблема кишенькових грошей розв'язується по-своєму. Наприклад, у Німеччині комітет у справах дітей та молоді зобов'язав батьків регулярно видавати певну суму синам і донькам. Шестирічні отримують 50 центів щотижня, тринадцятирічні — до 30 євро. Мами й тата, які зневажають право дитини мати власні гроші, можуть бути оштрафовані. Тому вигідніше давати гроші на кишенькові витрати, ніж сплачувати штрафи.

"Яка музика подобається тваринам?
Валя БОРОДАЙ,
Кіровоградська обл."

ЛИСКА РОК НЕ ЛЮБИТЬ

Якщо у тебе вдома є свійські тварини, то запам'ятай, що до корови Лиски краще не заходити з магнітофоном, з якого на півсела лунає рок. Така музика їй не тільки не сподобається — Лиска дасть менше молока. Їй більше до вподоби мелодійна музика.

А от свині люблять рок. Класичну музику їм краще не вмикати, бо після її прослуховування вони починають битися.

"Чому ми не пишемо листи інопланетянам?
Сашко КРИВЕНКО,
Полтавська обл."

ДЕ ВИ, БРАТИ ПО РОЗУМУ?

Земляни вже давно прагнуть знайти братів по розуму у Всесвіті. Зокрема, американський космічний зонд "Вояджер-1" ("Мандрівник-1") мандрує космосом із 1977 року. Нині він уже долетів до межі Сонячної системи. Тепер його шлях — у глибокий космос. Що там — не знає ніхто. Можливо, зустріне інопланетян і розкаже їм про нас, землян. Звісно, не сам. А за допомогою звукового листа — золотої грамофонної платівки, на якій 55 мовами записано послання космічним братам по розуму. Є в тому "листі" й наша земна музика.

ХТО? ДЕ? КОЛИ? ЧОМУ? ЯК? НАВІЩО? СКІЛЬКИ?

Галина МАЛИК

Присвячую своїй найменшій онуці Мішель

МАНДРИ І ПОДВИГИ

Повість-казка

ПОДІЯ ДЕВ'ЯТА

Їхали вони так день, другий і доїхали до величезного чорного лісу. Вже саме вечоріти почало.

— Ну що, — каже Третій Зайвий, — тут переночуємо чи далі поїдемо? Щось мені лячно — такий темний ліс, що аж дрижаки беруть*.

— Та чого нам боятися удвох — таким хоробрим і дужим? — відповідає лицар Горчик. — Швидше у ліс заїдемо — швидше з нього виїдемо! Вперед, за мною!

Заїхали вони в ліс.

Швидко стемніло.

Що не кажіть, а вночі в лісі моторошно.

Пугач як заголосить: пугу! пууууугу! — аж мурашки по шкірі*.

Гілка десь тріскне, вовк завиє, Лісовик страшним реготом озветься — а лицарю Горчику хоч би що!

Їде собі попереду Третього Зайвого та ще й гілки притримує, щоб якась Третього Зайвого по пиці не хвисьнула. Ще й кепкує з нього:

— То ти такий боягуз, що темряви боїшся?

— Я не боягуз, — каже Третій Зайвий, — я обережний, о!

Як уже зовсім стемніло, вийшли вони зненацька на галявину. Дивляться — стоїть на ній хатина на курячих ніжках, у вікні світиться, з димаря дим іде.

— Ну що, попросимося переночувати? — питає лицар Горчик.

— Та ти з глузду з'їхав! — аж підскочив Третій Зайвий. — Хіба не знаєш, хто в цій хатині живе?

— Та хто?

— Баба Яга — костяна нога!

— А хто вона, що ти її так боїшся?

(Уявіть собі, лицар Горчик про Бабу Ягу і краєм вуха не чув. Ну, звісно — книжок тоді було ще дуже мало, мультиків зовсім не було, а комп'ютерних ігор — тим паче... Звідки йому про Бабу Ягу знати, як вони у його князівстві не водилися?)

Тоді Третій Зайвий і каже:

— Баба Яга — це така собі старенька тітонька, яка живе в лісі. Нема в неї ні чоловіка, ні дітей, ніхто її не любить, ніхто з днем народження не вітає, "Хепі бьоздей" не співає — от вона всіх чоловіків і ненавидить. А особливо — королевичів, принців, племінників президентів та всяких крутяків. Як натрапить на такого — спочатку нагодує, напоїть...

— Для чого, якщо вона їх ненавидить?

— А щоб пильність приспати — у довіру втертися! Потім у лазні вимиє, березовим віничком попарить...

— А це навіщо? — питає Горчик.

— Щоб потім з'їсти! Що ж їй його немитого, з мікробами жерти?!

Почухав потилицю лицар Горчик і каже:

— Е-ет, була не була! Давай подивимося на цю твою самотню тітоньку, може, якось викрутимося.

Тут Грець на радощах, що Горчик і Третій Зайвий самі в халепу влазять, почав підскакувати та перевертатись у

* Продовження. Початок у № 9,10, 2005 р.

© Галина Малик
© Журнал "Барвінок". Журнальна версія

ЛИЦАРЯ ГОРЧИКА*

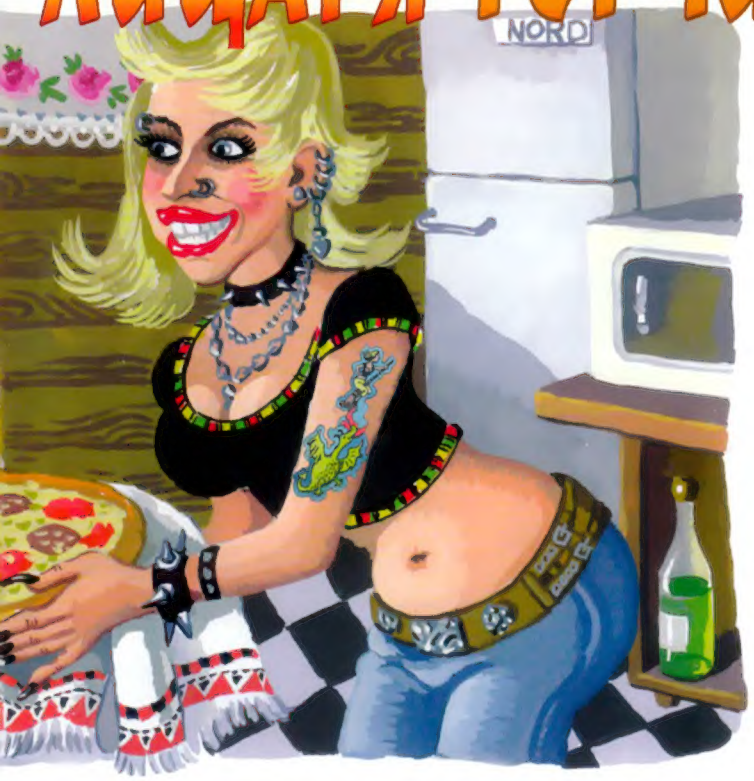

Горчиковій торбі. Ледве його Той-Що-В-Дуплі-Сидить штурханами заспокоїв.

Підійшли вони до хатинки на курячих ніжках, стали перед нею.

Третій Зайвий, що, як ви пам'ятаєте, все на світі знав, і каже:

— Хатинко, хатинко, повернися до мене передом, а до лісу задом!

Хатинка туп-туп-туп-туп — як солдат перед командиром — розвернулася.

Двері відчинилися, і на поріг вийшла Баба Яга.

ПОДІЯ ДЕСЯТА

Ну й баба Яга це була, я вам скажу! У джинсах, кросівках; у вухах, бровах та у ніздрі — пірсинг*. На передпліччі — татуювання: вона на мітлі летить, а за нею Змій Горинич пішки біжить.

І зовсім ще не стара — років на п'ятдесят виглядає. Посміхнулась — зуби всі цілі, видно, "Колгейтом" їх чистить.

— Ну, пацани... тобто... — тьфу! — Іване-царевичу, чого в лісі блукаєш, кого шукаєш? — питає Баба Яга.

— Та нікого ми не шукаємо, ось на турнір зібралися, — каже Горчик. — І ніякий я не царевич, просто собі лицар, а він — на Третього Зайвого показує — мій банконосець!

— Ясно, — каже Баба Яга. — Вам переночувати треба. Ну, що ж, заходьте, покладу вас на печі, а на вечерю будуть не калачі, а піца — звиняйте!

Горчик Кобурку пастися пустив, а сам з Третім Зайвим до хатинки на курячих ніжках зайшов.

Баба Яга їх за стіл посадила і давай з печі наїдки виймати. Придивився Горчик — це ніяка не піч, а холодильник "Норд".

А Баба Яга тим часом заморожену піцу у мікрохвильову піч закинула, раз-два — на стіл поставила, пару гамбургерів та біг-маків — туди ж. І ось уже стіл накритий — бери наминай!

Третій Зайвий лицаря у бік ліктем штовхає, мовляв, усе так, як я казав.

А лицар Горчик не надивується на бабині чудеса.

— А що то у вас таке? — на холодильник показує.

— Як що? Така собі САМО-БРАНКА — сам бери і їж!

А Третій Зайвий йому шепче:

Оце потім у казках скатертю-самобранкою називатимуть, о!

Узялися вони до наїдків, а Баба Яга каже:

— Ну, їжте швиденько, а я вам лазню приготую.

Третій Зайвий — штурх лицаря Горчика ліктем під ребра: а що, мовляв, я тобі казав?

Лицар ледь з лавиці не впав, та встиг за край стола вхопитися.

— Не спіши поперед батька в пекло, — каже Горчик. — Давай спочатку поїмо, а далі видно буде.

— Еге, поки ми поїмо, дивись, і нас з'їдять.

Тільки Баба Яга за двері, лицар відкрив торбу та й каже:

— Ану, хто тут мені тричі у пригоді повинен стати? Швидко з торби!

Той-Що-В-Дуплі-Сидить жолудем викотився, сам собою перекинувся.

— Чого тобі? — питає.

— Настав час вдруге мені у пригоді стати.

— Як?

— А ось як. Почне Баба Яга до нас підбиратися — ти нас виручити повинен.

Пошкрябав потилицю Той-Що-В-Дуплі-Сидить:

— Та щось покумекаю.

А Баба Яга вже тут як тут:

— Ходімо, я вас у лазню поведу!

ПОДІЯ ОДИНАДЦЯТА

Не встигли Горчик і Третій Зайвий ступити за поріг хатинки на курячих ніжках, як їх оточило ціле плем'я маленьких дикунів.

Дикуни були дуже войовничо налаштовані, вони вимахували списами, трясли щитами та спідницями з очерету і щось верещали. Неподалік палало величезне багаття, освітлюючи нічну галявину.

Та лицар Горчик зовсім не злякався, хоч обережний Третій Зайвий одразу ж сховався за його спину.

Хоробрий лицар Горчик звів брови докупи і спитав:

— А це ще що за шоу-ревю*?

— Хи-хи-хи, — захихотіла Баба Яга. — Це не шоу-ревю, це ноу-хау*!

— Яке ще ноу-хау?

— А таке! Тепер я вже не їм подорожніх!

— То й слава Богу! — вихопився з-за Горчикової спини Третій Зайвий.

— Ти дослухай до кінця! — знов захихотіла Баба Яга, трясучи своїми пірсинговими кільцями. — Тепер для цього у мене є мале-е-е-сеньке плем'ячко мале-е-е-сеньких людожерчиків — рівно сорок штук, які роблять за мене цю брудну роботу! Ти гадаєш, чого я так виглядаю? — Баба Яга узялася в боки і підморгнула. — Бо я веду вегетаріанський спосіб життя!

— Який-який? — не зрозумів лицар Горчик.

— От темнота! Ве-ге-та-рі-ан-ський! Тобто їм лише овочі і фрукти! Зрозумів?

— Овва! — дивується Третій Зайвий. Навіть він не чував, щоб якась Баба Яга вегетаріанкою була.

— А звідки ці людожерчики у наших лісах взялися? — далі дивується Горчик.

— Та якось дикі гуси-лебеді з Африки одного занесли... А я його розклонувала...

— Роз... Що зробила?

— Ну, як вам пояснити... — посіпала Баба Яга за свій пірсинг у вусі. — А! Я його спочатку посікла на сорок маленьких шматочків, а потім з кожного шматочка виростила нового маленького людожерчика! Дійшло?

— Як-кий жах! — тільки й спромігся сказати Третій Зайвий.

— І нащо воно тобі здалося? — похитав лицар Горчик головою. — Перестала подорожніх жерти — і добре!

— Е-е ні, імідж* підтримувати треба! — каже Баба Яга.

Поки вони гомоніли, людожерчики перестали виконувати свій людожерський танок і почали підв'язувати один одному під шию листя лопуха замість серветок та смачно облизуватися.

Запримітивши, що плем'ячко береться до справи, лицар Горчик потрусив торбою.

З неї жолудем викотився Той-Що-В-Дуплі-Сидить і закрутився на місці, наче дзига. А коли зупинився, всі побачили Того-Що-В-Дуплі-Сидить

у формі футбольного рефері*: у футболці, на ногах — гетри, у роті — свищик.

Він так сильно засвистів у той свищик, що всі людожерчики перелякано витріщилися на нього.

— Ну, — сказав Той-Що-В-Дуплі-Сидить, — а тепер пограємося! Ви ж любите гратися? — запитав він у маленьких людожерчиків.

— Любимо! — заверещали вони. — Бо після гри кращий апетит!

— То я пропоную вам гру племені мумбо-юмбо!

Людожерчики захоплено почали підскакувати і ляскати в долоні.

А Той-Що-В-Дуплі-Сидить став перед багаттям і гукнув:

— На два загони розді-лись!

Людожерчики розділилися на два загони — по двадцять у кожному.

— А тепер пояснюю правила гри, — сказав Той-Що-В-Дуплі-Сидить. — Гравці першого загону наздоганяють гравців другого, на бігу відкусуючи від них шматочки. Загін, що залишиться, знову ділиться навпіл, і гравці другого наздоганяють гравців першого, теж на бігу відкусуючи від них шматочки. Зауважу, що гравці першого теж можуть відкусувати шматочки від тих, хто їх наздоганяє. Переможець нагороджується спеціальним призом!

— Яки-и-им?! — загорлали людожерчики.

— Великою родинною піцою!

— Гу-р-ра! — загукали людожерчики, і гра почалася.

Треба вам сказати, що лицар Горчик і Третій Зайвий спостерігали за тим, що відбувалося, витріщивши очі. Перед ними все замиготіло, як у прискореному фільмі.

Не встигли вони й оком змигнути, як на галявині залишився один-однісінький маленький людожерчик.

Він спинився, спітнілий і захеканий, і здивовано роззирався довкруг. Зрозумівши, що лишився сам-один, раптом заревів, розмазуючи сльози по щоках. Він ревів і примовляв:

— Я хочу до мами! У-у-у-у!

А Той-Що-В-Дуплі-Сидить знову перекинувся жолудем — і шасть у торбу.

Побачивши, що сталося з її ноу-хау — бойовим плем'ям людожерчиків, Баба Яга потрясла своїм пірсингом і сказала:

— Бачу, ви хитруни! Ну, що ж, ідіть лягайте спати, ранок від вечора мудріший.

— А тебе, — сказала вона маленькому людожерчику, — я всиновлю. Будеш жити зі мною, тільки перестань верещати.

Людожерчик одразу втішився, втер рукою мокрого носа і спитав:

— А де моя велика родинна піца?

— Буде тобі й піца, а зараз мий руки — і спати! — мамчачим голосом сказала Баба Яга.

Видно, їй сподобалося бути мамою.

А Третій Зайвий замислено сказав сам собі:

— А може, в цьому і є найвища справедливість — все знову стало на свої місця: всі шматочки зліпилися в одного людожерчика, а в Баби Яги почалася друга молодість!

(Далі буде)

СЛОВНИЧОК НЕЗРОЗУМІЛИХ СЛІВ, позначених у тексті зірочками:

дрижаки беруть — тремтить від страху;

аж мурашки по шкірі — злякався;

пірсинг — проколювання шкіри з метою прикрашання її різними кільцями, ювелірними виробами тощо;

шоу-ревю — вистава;

ноу-хау — новинка;

імідж — створений образ;

рефері — у деяких спортивних змаганнях — суддя.

Художник Н. КОХАЛЬ

Леся МОВЧУН

Лабораторія Макара Макарончика

БИТВА ТИТАНІВ

Макар Макарович був задоволений роботою Порфирія, але вважав, що можна працювати й краще.

— З такою прудкістю, як у тебе, ти міг би в десять разів швидше читати і в двадцять разів швидше писати. І в магазин бігати — одна лапа тут, а друга там, — казав він йому.

— Ви натякаєте на те, що я пацюк? — ображався Порфирій. — Але ж спробуйте знайти такого розумного гризуна, як я!

Добродій Макарончик розсміявся і, нічого не відповівши, вийшов на вулицю. Повернувся весь закаляний, ґудзик відірваний, у чуприні яєчна шкаралупа. Зате на обличчі сяяла усмішка. А з кишені визирав гострий писок із вусиками. Порфирій наїжачився і став на задні лапи. На його території з'явився чужак!

Лаборант Порфирій спостерігав спідлоба, як незнайомий пацюк вистрибнув з кишені й зухвало посміхнувся:

— А де моє робоче місце?

Ну, ви бачили такого нахабу?! Тільки виткнув голову зі сміттєвого бака, а вже пнеться у крісло другої людини після професора Макарончика — у крісло лаборанта! І пацюк Порфирій обурено закричав:

— Де ж справедливість?! Може, він неук якийсь. Хіба його перевіряли?

— А ми влаштуємо змагання! Хто переможе — той і стане моїм помічником, — заспокоїв Порфирія Макар Макарович.

Новий пацюк витяг зі своїх подраних шортів боксерські рукавички і звалив Порфирія блискавичним ударом.

— Е, ні, — насварився Макар Макарович. — У нас тут розумова робота. Ось вам завдання. Виберіть правильну відповідь.

КРУЧЕНІ ПАНИЧІ —
"круті" хлопці,
вередливі діти,
квітка.

ЖИВЕ СРІБЛО —
річкова риба,
ртуть,
гроші, на які в банку отримують відсотки.

АНТОНІВ ВОГОНЬ —
хвороба,
олімпійський вогонь,
ватра на полонині.

ЗОЗУЛИНІ ЧЕРЕВИЧКИ —
італійська взуттєва фірма,
рослина,
драптиве взуття.

ОКСАМИТОВИЙ СЕЗОН —
початок осені на півдні,
місяці, коли випадає багато снігу,
сезон моди на оксамитовий одяг.

Перевіривши зошити обох пацюків, Макар Макарович ляснув себе по лобі:

— Як я міг розраховувати на цього пройдисвіта? Мій дорогий Порфирію, вибач! Ти — молодець! Тож хай усе буде по-старому.

А ви здогадались, як Порфирій виконав завдання?

Правильні відповіді ("Барвінок" № 10)

Брати Криворучки, сестри Криворучко, родина Криворучків, на піаніно, наше жалюзі (наші жалюзі), в бігуді, смачна кольрабі, веселий какаду; правильно — в пальті.

Найкраще із завданням № 6 упорався і нагороджується книгою Євгеній БОГАЧОВ із Полтави.

Художник К. ШАЛВАРОВА

ЦАРЮ ЛЕВЕ, АП!

Сьогодні вас, барвінчата, Поштарочка і видавництво "Марка України" запрошують до Національного цирку України на виступ уславлених дресирувальників — народних артистів України Людмили та Володимира Шевченків, які зображені на полях поштового блока. Поштарочка переконана, що вам сподобається вистава, де ролі виконують хижаки. Дресирувальники розігруватимуть на арені комічні сценки з тиграми і левами, показуватимуть акробатичні трюки і жонглюватимуть.

Лев на марці як живий. Здається, він не на манежі повинен виступати, а лежати десь в африканській савані й споглядати за своїми підлеглими — звірами. Адже саме його вважають царем звірів. А на іншій марці лев покірно склав лапи, однак нас він не перехитрить. Ми ж знаємо, що лев насправді дуже грізний хижак і обережний мисливець.

Якщо, подивившись на марки видавництва "Марка України", хтось із вас вирішить стати дресирувальником, то Поштарочка з "Укрпошти" радить спочатку вивчити характер і особливості поведінки хижаків. Наприклад, тигри і ягуари люблять воду, вміло ловлять рибу і полюють навіть на невеличких крокодилів. Пума може підстрибнути вгору на 5—6 метрів, любить ганятися за метеликами і ловити свій хвіст. А пантера і леопард, виявляється, той самий звір. Те, що пантера чорного кольору, — випадковість. Буває, що чорна пантера народжується у плямистої леопардихи. А як майстерно вони вміють підкрадатися! Жодна гілочка не хрусне під їхніми лапами, жоден листок не шелесне. Найлегше ж дресирувати гепардів — вони швидко звикають до людей. Під час бігу розвивають швидкість до 110 кілометрів на годину.

Ось як багато цікавого можуть розповісти чарівні марки видавництва "Марка України". А Поштарочка з "Укрпошти" готує для вас нові приємні сюрпризи.

Сюрпризів уже чекають Андрій КАЧАК з Івано-Франківської, Віталій КЛОКОВ із Луганської, Інна ШЕВЧЕНКО та Вадим ХАЛЯВА з Полтавської, Сергій ЛАЗУН із Сумської, Богдан МОРОЗЮК із Черкаської, Денис ЗАХАРЧЕНКО з Чернігівської областей, Анастасія СОБОВА і Федір СОБОВ із Донецька, Карина СЄЧІНА із Запоріжжя.

НЕПОМІТНЕ ЖАБЕНЯ ПЕРЕТВО

Привіт, дівчатка!

У цьому чудовому замку живу я, принцеса Бежаня. Раніше була непомітним жабеням (переставте склади в моєму імені), а тепер перетворилася на принцесу. І ви хочете стати принцесами? Тоді щомісяця запрошуватиму вас до себе в гості.

"МОДНА КРАМНИЧКА"

Чи знаєте ви, що Баба Яга — царівна? Тільки вона не вміє гарно вдягатися. Цього б не сталося, якби Баба Яга хоч зрідка зазирала до моєї "Модної крамнички".

Для вас її двері завжди відчинені. Сьогодні тут панують жовті, сині, коричнево-червоні, фіолетові барви. Вони наймодніші цієї осені. А про магію кольорів знаєте? Темні відтінки нададуть вам вишуканого і серйозного вигляду, а світлі — це кольори веселих і романтичних дівчаток. Щоб магія кольору не заважала на уроках, яскраву блузку "приглушіть" темним піджачком. А на дискотеці навпаки — світла кофтинка на темному тлі виглядатиме дуже стильно.

ЧАРІВНИЙ ГРЕБІНЕЦЬ

Тепер гайда до "Чарівного гребінця" — салону зачісок. Навчу вас робити зачіску всього за п'ять хвилин. Зберіть волосся у хвіст, скрутіть у пучечок і міцно закріпіть шпильками. Затим обгорніть його стрічкою, а кінці її хай вільно спадають на плечі. Насамкінець прикрасьте зачіску квіткою. Таку зачіску дуже любить моя подружка царівна Шехерезада.

А які зачіски вмієте робити ви?

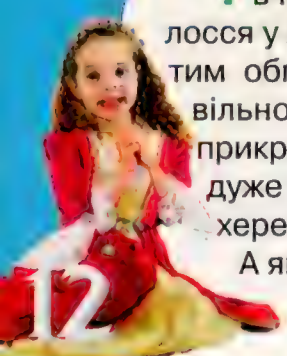

...РЮЄТЬСЯ...

ВИСОКА ВЕЖА

До Високої Вежі хочете? Коли мене спіткає невдача або зіпсує настрій Баба Яга, я завжди приходжу сюди. Тут живе кажан Розумко. Зараз я вас із ним познайомлю.

— Привіт, Розумку! Порадь, що робити, коли поганий настрій. На сніданок була "улюблена" манна каша, запізнилася до школи, а на уроці математики...

— Стривай, Бежаню, зараз я навчу тебе й твоїх подружок дівчаток-барвінчаток, як боротися з поганим настроєм. Беріть ручку і малюйте сонечко з промінцями. Біля кожного промінця пишіть свою позитивну рису характеру або звичку. Почали: "симпатична", "розумна", "люблю читати "Барвінок"... І чим більше буде промінців, тим швидше сонечко прожене поганий настрій.

— Дякуємо, Розумку!

Принцесі Бежані допомагала Віра МАЛІЙ

ЯКА ТИ ПРИНЦЕСА?

ТЕСТ

А тепер на вас чекає випробування — з'ясуємо, хто з вас яка принцеса. "Пробіжіться" тестом — дізнаєтеся дещо цікавеньке про себе.

так → ні →

Тебе запросили на бал. Ти одягнеш

золотисто-жовту сукню?

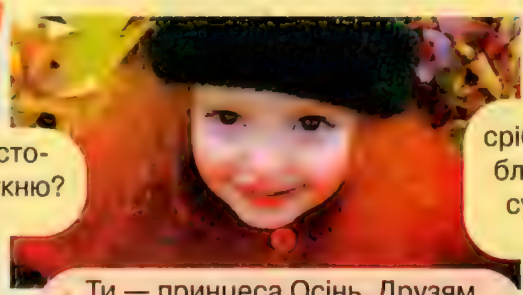

сріблясто-блакитну сукню?

Ти — принцеса Осінь. Друзям з тобою тепло. Вибирай одяг теплих кольорів.

Твоє волосся завжди має золотавий відблиск?

Таких чорних кучериків, як у тебе, немає ні в кого?

Ти — принцеса Весна. Друзям з тобою весело. Тобі пасують веселі кольори.

У тебе карі чи зелені очі?

Твій улюблений колір яскраво-зелений?

Ти — принцеса Літо. Друзям з тобою легко. Вибирай одяг ніжних відтінків.

Твої щічки рожевіють тільки взимку?

Ти любиш поєднувати яскраві кольори?

Ти — принцеса Зима. Друзям з тобою затишно. Поєднуй одяг контрастних кольорів.

А в грудні ми з вами готуватимемось до Нового року. Ділитимуся своїми секретами, як стати модною принцесою, і наступного року. Ви першими знатимете про новинки найвідоміших кутюр'є, таємниці косметики, шиші. Носитимете в школу "Барвінок", і вам заздритимуть усі однокласниці.

Віват, віват! Мудренькі будемо! Я, король славнозвісної країни Мудрагелії Мудрило Перший і Останній, разом із моїм сусідою Рдумортихом запрошуємо всіх на чемпіонат оповідачів-брехунців. Читаймо небилиці, які вийшли у фінал цього змагання.

ЦИТЬ, НЕ ПЛАЧ, СПЕ

ФРУКТОВІ ЛЮДИ

Якось бідний чоловік знайшов золоту монету та й закопав її. А наступного дня з неї виросла яблуня. Зірвав він яблуко, хотів вкусити, але не може. Придивився — аж на яблуці ворота. Відчинив він їх і зайшов у яблуко. А там ціле місто з маленькими людьми і будиночками. Зайшов він в один і опинився в груші. А там всередині ще одне місто з крихітними мешканцями і будиночками. Зайшов він до одного й опинився в дині з величезною пустелею. Посеред тієї пустелі лежала його монета, а під нею була дірочка. Скочив він у дірочку і знову став біля свого дерева, але монета зникла. Почав бідняк плакати за нею. Вибігли з яблука, груші, дині люди й стали заспокоювати його:

Наталія ГОНЧАРИК, м. Чернівці

КОРОВИ-БДЖОЛИ

У вуликах сидять корови,
Мед збирають, наче бджоли.
Ті корови волохаті
Й, наче олені, рогаті.
Треба їх тобі вловить!
Що, боїшся?

Дмитро КИКОТЬ, Сумська обл.

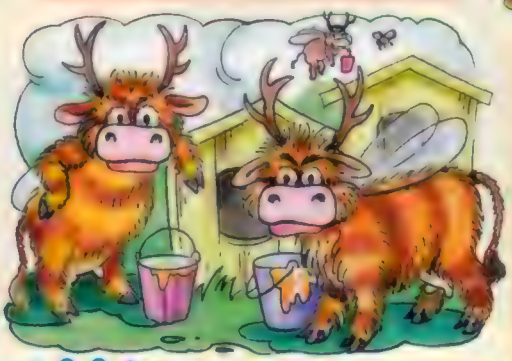

Одного разу я виліз на високу пальму, що росте біля мого будинку. На верхівці пальми засмагала хмаринка в затемнених окулярах. Вона слухала плеєр. Від яскравого сонця у мене покотилися сльози. Хмаринка зняла окуляри, віддала їх мені й сказала:

Денис ЗАХАРЧЕНКО, Чернігівська обл.

ВОРОНА І ГОРОШИНА

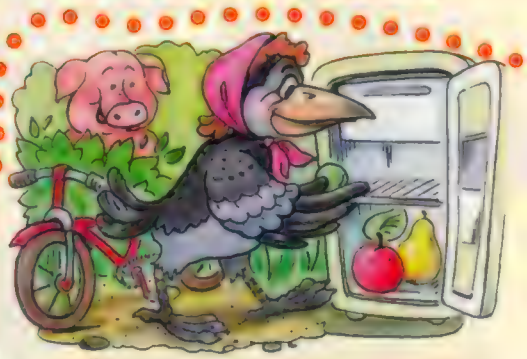

Їхала селом на велосипеді ворона. Знайшла горошину, відвезла додому та й поклала в холодильник. І знову поїхала кататися. Тим часом до холодильника забрела свиня і з'їла горошину. Коли ворона повернулася й побачила в холодильнику замість горошини свиню, розплакалася. Свиня підхопила її та колише, примовляючи:

Інна ЦІСАРУК, Тернопільська обл.

ХОЧЕШ МОПЕД?

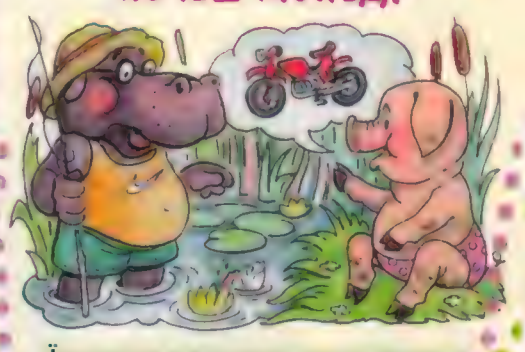

Їхала корова
На велосипеді
Та й побачила свиню,
Яка на мопеді
Заїхала у болото
Похвалитись бегемоту,
Як вона на пароплаві
Весь світ облітала,
Чималеньку суму грошей
На мопед зібрала.
А ти хочеш мопед?

Яна БУТКО, Полтавська обл.

ЧЕМ КАЛАЧ...

ЩУКА-ПАСТУХ

Вистрибнула з ополонки щука та й пішла корів пасти. А ті, як побачили її, перелякались і повтікали. Щука розплакалася. Підійшов до неї пастух і каже:

Катерина КРАВЧЕНКО, Чернігівська обл.

Кінець із кожної небилиці Рдумортих забрав і написав на пам'ятнику брехунцям. А як до нього пройти, щоб кінець прочитати, підкажуть стрілочки.

Найбільше йому сподобалася небилиця Дмитра КИКОТЯ із Сумської області — він отримає подарунок.

А ще Рдумортих надумавсь у своєму лісі спорудити пам'ятник хитрунам. От лише як має виглядати той пам'ятник і що на ньому буде написано, він поки що не знає. А тому просить вас, барвінчата-мудрагельки, намалювати йому такий пам'ятник і придумати дотепний напис (можна віршований) про хитрунів. Автор найцікавішої пропозиції отримає приз.

Я дякую всім, хто допоміг розшифрувати послання з королівства Куен (Неук): "Знання злодій не вкраде, в огні не згорить і в воді не втоне". А приз із країни Мудрагелії — книгу — отримає Олександра ЛОБОВА з Дніпропетровської області.

Мудрило Перший і Останній

ПАЙДАН ПУСТУНІВ

Грицько БОЙКО

ДІЛОВІ РОЗМОВИ

Щоденно після школи
у Петрика і Вови
усе по телефону
йдуть "ділові" розмови:
— Здоров!
— Здоров!
— Як справи?
Що робиш? — я питаю.
— Та ось по телефону
з тобою розмовляю...
А як у тебе справи?
— Та справи — те що треба!
— А що ти зараз робиш?
— Та от дзвоню до тебе...
— Ну, що ж — бувай здоровий,
бо вже пора кінчати:
ще ж треба подзвонити
до Роми і до Гната.

ПРОВУЛОК ЗАГАДКОВИЙ

Одгадай загадочку:
кинув її в грядочку,
Нехай моя загадка
лежить до весни.

УЗВІЗ КМІТЛИВИЧА

На арену цирку вийшов клоун із собакою. А там уже стояли 2 собаки і 4 коти. Скільки ніг на арені?

ВУЛИЦЯ РОЗУМНИКІВ

Яка річка найхижіша?

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ, вміщені у № 10

Око. 100. Ні, горобець не розмовляє.

МІНІСТЕРСТВО ЧИТАННЯ

ПРИЗОВІ ЗАПИТАННЯ З КАЗКАРІЇ

Щономера (аж до № 10 2006 року включно) ти, барвінчатко, отримуватимеш запитання з Казкарії. Готуватимуть їх для тебе герої казок і мультиків. Ти маєш відповідати на них.

Наприкінці року серед учасників конкурсу розігруватимуться 10 призів від Карлсона, Дюймовочки, Пана Коцького і ще когось.

Перші запитання — від Котигорошка:

Як звали мою сестру?

Через скільки діб прилетіла булава, яку я кинув у небо?

Хто мої друзі?

Відповіді слід надсилати до редакції не щомісяця, а наприкінці року.

Художник К. ШАЛВАРОВА

Чарівні цимбали

Угорська народна казка

Жив собі — а може, й не жив — один жорстокий король. Від його жорстокості його багатство зростало, і він навіть сам не знав, скільки у нього скарбів.

А народ у державі дуже бідував. Злидні були такі страшні, що люди їли хліб тільки в неділю, та й то не всі, а в кого був той хліб. Добре знав про все це король, але зовсім не дбав про народ.

У королівському палаці було повно придворних і челяді. Розкошували вони, веселились, аж поки почали нудьгувати. Тоді король оголосив по всій державі: він щедро винагородить того, хто вигадає якусь нову, незвичайну забаву.

Далеко від розкішного палацу в облупленій хатинці жив дуже бідний чоловік. Не було у нього нічого, крім гурту обідраних голодних дітей.

Якось пішов той бідний чоловік до лісу, щоб назбирати хмизу. Іде він селом та чує, як скличники оголошують королівський наказ. Убогий чоловік зупинився й послухав, а потім важко зітхнув: хіба він може знайти щось таке, чого б не знали король та вельможні пани?

У лісі він старанно збирав сухий хмиз, а коли натрапляв на грибочка, не минав, ховав у свою торбу. Втомившись, сів він на пень перепочити. Просидів недовго і незчувсь, як зайшло сонце й настала ніч.

Раптом перед ним щось засяяло. Стало так ясно, ніби хтось запалив тисячу свічок. А посередині того сяйва стояла гарна-прегарна дівчина. Чоловік від подиву аж рота роззявив. "Мабуть, це королева русалок", — подумав він і боязко глянув на золотаві коси русалки, на її яскраве вбрання, легкі мережані крила.

Ще більше здивувався чоловік, коли русалка заговорила. Здавалося, задзвонили золоті дзвіночки...

— Послухай-но мене, чоловіче, — сказала русалка ласкаво. — Я допоможу тобі і всьому бідному люду. Те, що я зараз тобі дам, віднеси королю і скажи, що ти приніс незвичайну забаву. Решту зроблю я сама.

Русалка витягла з-під свого плаща

якусь химерну дерев'яну коробочку. На коробочці було напнуто чотири струни. Кожна струна схожа на золотаву волосинку русалки.

Потім русалка вийняла з-під плаща тоненьку паличку, на якій теж блищало золоте волоссячко. Вона притиснула коробочку до серця й заплакала. Кілька перламутрових сльозинок упало в коробочку.

За хвилину русалка нахилилася над коробочкою і дзвінко засміялася в неї.

— Ця коробочка називається цимбали, — сказала русалка. — Ось чуєш: плакати вони вже вміють. І люди плакатимуть разом із ними. А коли цимбали сміятимуться, то будуть сміятись і всі ті, хто їх слухатиме.

Бідний чоловік здивувався, а водночас і злякався так, що не міг слова вимовити.

Проте справжнє диво було ще попереду!

Русалка заграла на цимбалах... Линула, бриніла прегарна музика... І русалка ніби полетіла на її крилах — світло погасло, вона зникла, як і не було її.

А цимбали лежали на землі.

Чоловік підняв цимбали і подався геть з лісу. Йшов не зупиняючись, аж поки дійшов до королівського міста, до пишного палацу.

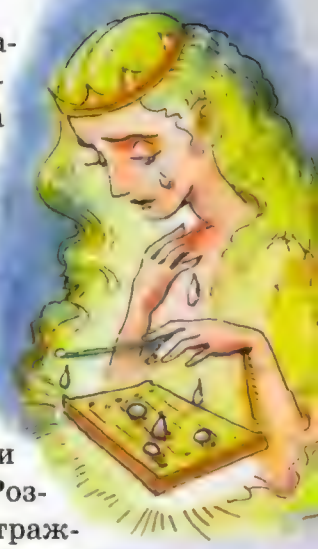

Варта не хотіла його впускати. Тоді чоловік, не довго думаючи, заграв на цимбалах. Варта уступилася з дороги, і чоловік, граючи на цимбалах, увійшов до палацу. Ішов він від покою до покою і дістався врешті до тронного залу.

Король і вельможі видивилися на чоловіка, а потім звернули очі на цимбали. А цимбали — чи таке бачено, чи таке чувано? — заридали! Розповідали цимбали про те, як страждає народ, що ним править цей жорстокий король.

Ридання цимбал було чути на вулицях, площах. Люди зупинялись і слухали. Вони розуміли, про що розповідають цимбали. Вони слухали і плакали. А коли цимбали заграли гучніше, люди збились у величезну юрбу й загуділи, як розбурхане море.

Юрба побігла до палацу і вигнала звідти жорстокого короля та ледачих придворних.

А цимбали грали, тільки вже не ридали, а сміялися. І всі люди — у палаці, в місті, в державі — сміялися й раділи під веселу гру цимбалів.

Художник
Н. АНІКІНА

КОЛЮЧИК І ЛІТАЮЧА ТАРІЛКА

З їжачком Колючиком, давнім другом барвінчат, сталася пригода: він познайомився з прибульцями. Космічні мандрівники запросили його в гості на свою планету. А що Колючик написав на літаючій тарілці? Впиши в нижні клітинки назви того, що бачиш в ілюмінаторах, і відповідні літери впиши в клітинки на НЛО.

1	2	3	4	5	6
1 2 3 4	5 6 7 8	9 10 11 12 13	4 14 11	15 16 6 16 17 3	18 12 6 12 19 20

КРОССЕНС

У цьому кросворді слід шукати не слова, а щось спільне між малюнками в сусідніх квадратах. Наприклад, у книжці і на дереві є листки. Маєш встановити 12 смислових зв'язків.

ПРИКАЗКА

РЕБУС

ОСІННЯ ПРИКМЕТА

Порухай стовпчики так, щоб зміг прочитати осінню прикмету.

РОЗУМНИКИ Й РОЗУМНИЦІ!

Щомісяця серед тих, хто правильно відповідатиме на всі завдання з моєї торбинки, розігруватиметься приз.

А приз № 9 дістався Євгенії МОСКАЛЕНКО з м. Хмельницького.

ДЯДЕЧКО ЗАПИТАЛЬНИК

БАРВІНЧАТКО!

Відповіді на завдання і конкурси цього номера надсилай на окремих аркушах паперу (в одному конверті) і на кожному зазначай свої прізвище, ім'я, адресу. Так у тебе буде більше можливостей виграти один із призів.

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ, вміщені у № 10

Доміно. Бачить око далеко, а розум ще дальше.

Ферт. Кросворд. **1.** Фільм. **2.** Фарба. **3.** Ферма. **4.** Ферзь. **5.** Форма. **6.** Факір. **7.** Факел. **8.** Фагот. **9.** Марс. **10.** Самокат. **11.** Тюльпан. **12.** Намет. **13.** Трава. **14.** Алігатор. **15.** Рим.

Жовтнева прикмета. Ворони вмостилися на нижніх гілках дерев — бути негоді й вітрові.

Зайві слова.

К	А	Д	У	Б		Б	У	Р	Я	К
О				У		А				Р
М	І	Ш	О	К	І	Т	О	Р	Б	А
А				В		О				С
Р	У	Ч	К	А		Н	И	Т	К	А

ТРЕНУЙ ПАМ'ЯТЬ!

Уважно роздивись малюнок протягом 30–50 секунд і мерщій стрибай на стор. 29.

Художник К. ШАЛВАРОВА

УЛЮБЛЕНЕЦЬ ШАХТАРІВ

Сьогодні наш м'ячоліт приземлився на північній трибуні стадіону "Шахтар" у Донецьку — прямісінько на тому місці, де колись був майданчик для духового оркестру. Авжеж, мало який стадіон може таким похвалитися. Хай навіть у минулому. А в цього стадіону воно славне. Збудували його в 1936 році всього за чотири місяці. Дерев'яні трибуни, розташовані з чотирьох боків поля, вміщували аж 20 тисяч глядачів. На ті часи це був один із кращих стадіонів.

Відтоді збігло чимало часу. Звісно, стадіон постійно змінювався, вдосконалювався, як кажуть дорослі, реконструювався. Нині — це стадіон-красень із сучасним полем (воно в разі необхідності сушиться й підігрівається) і зручними трибунами. До речі, якби ми прилетіли сюди під час матчу команди "Шахтар", то навряд чи змогли б приземлитися. У такі години тут і яблуку впасти ніде. Шахтарі дуже люблять свою команду і палко вболівають за неї.

А тепер затихнемо на хвилину і прислухаємося — крізь роки лине музика духового оркестру на честь перемог улюбленої команди шахтарів. Хай вона ніколи не змовкає!

РЕПОРТАЖ ВЕДЕ...

ТАЛІСМАНИ, НА СТАРТ!

Футбол-привіт
усім барвінчатам
від мене, горобчика Гола!

А знаєте, звідки я веду репортаж для вас? З Великобританії — країни, яку вважають батьківщиною футболу. Тут стартували незвичні перегони. У них взяли участь живі талісмани тамтешніх футбольних команд. Талісмани мають усі клуби. Перед матчами вони зазвичай "розігрівають" уболівальників — підбадьорюють, налаштовують на гру. А тепер талісмани вирішили й самі позмагатися. Треба було пробігти 200 метрів нерівною місцевістю. Кажете, що ж тут складного? А про костюми забули? Роль талісмана виконує людина у відповідному вбранні. А воно і важить чимало, і рухи уповільнює.

Велика білка — талісман клубу "Олдхем Атлетик" — випередила талісманів уславлених команд "Манчестер" і "Арсенал". Про перемогу над ними уболівальники цієї не дуже сильної команди раніше могли тільки мріяти.

УВАГА! КОНКУРС!

Хто є талісманом київського "Динамо"? Переможці конкурсу отримають футбольні м'ячі.

ЗВІДКИ ВІН ПРИКОТИВСЯ?

Батьківщиною футболу вважають Англію. Однак гру з м'ячем показали кельтам (вони тоді жили на Британських островах) давні римляни. Після того, як легіонери завоювали острови, вони навчили тамтешніх жителів грати з м'ячем і провели "товариський матч". Кельти помстилися за поразку на полі бою — вони перемогли у грі. Про цю перемогу в 217 році нашої ери навіть записано в літописі.

КОЛЕКЦІЯ ГОЛІВ

Сьогодні колекцію кращих голів поповнює головний тренер нашої збірної Олег Блохін. У боротьбі за Суперкубок 1975 року перший матч київське "Динамо" грало на полі мюнхенської "Баварії". На 67-ій хвилині другого тайму Олег Блохін отримав м'яч ще перед центральною лінією поля. Попереду було п'ятеро баварців, їхній уславлений воротар Майєр і жодного динамівця. Обігравши всіх захисників, наш форвард пробив м'яч підкрученим ударом у дальній кут. Це був єдиний гол у матчі. А в грі-відповіді вдома кияни виграли з рахунком 2:0, і обидва голи теж забив Олег Блохін.

САМ СОБІ ТРЕНЕР

ІГРИ ДЛЯ НАВЧАННЯ ТЕХНІКИ ГРИ У ФУТБОЛ

ЕСТАФЕТА-СЛАЛОМ

Ця гра навчає веденню м'яча та обведенню суперника, допомагає розвивати швидкість. У ній беруть участь дві команди.

Команди стають перед стартовою лінією. На майданчику встановлюють прапорці або переносні фішки — на віддалі 2 м одна від одної. За сигналом перші гравці обох команд починають ведення м'яча між прапорцями. Після обведення останнього прапорця вони передають м'яч наступним членам своїх команд. Якщо гравець передчасно стартував, він має повторити ведення. Команда, яка швидше впорається із завданням, отримує очко.

ТАБЛО ПЕРЕМОЖЦІВ

Серед барвінчат, які надіслали правильні відповіді на конкурс, розіграно футбольні м'ячі. Переможцями стали і отримають м'ячі Іван ДЯЧЕНКО із Сумської та Валерій ЛИТВИНЕНКО з Херсонської областей.

Правильна відповідь: гол зараховується.

Це твоя Україна

УСЛАВЛЕНІ ІМЕНА*

Пам'ять про козацькі часи живе в українських народних переказах, думах, піснях, легендах. Козаків у них зображено хоробрими, чесними, справедливими, великодушними, оборонцями скривджених.

Найбільше легенд, переказів створено про Івана Сірка. Відомо, що його п'ятнадцять разів обирали на Запорожжі кошовим отаманом. Він був видатним полководцем, провів шістдесят битв проти військ Османської імперії, Кримського ханства і жодного разу не зазнав поразки. Іван Сірко листувався з гетьманами України, монархами Московії, Речі Посполитої, Криму й Туреччини. Про нього писали літописці багатьох країн, його оспівували українські та зарубіжні поети.

Оксана ДАНИЛЕВСЬКА

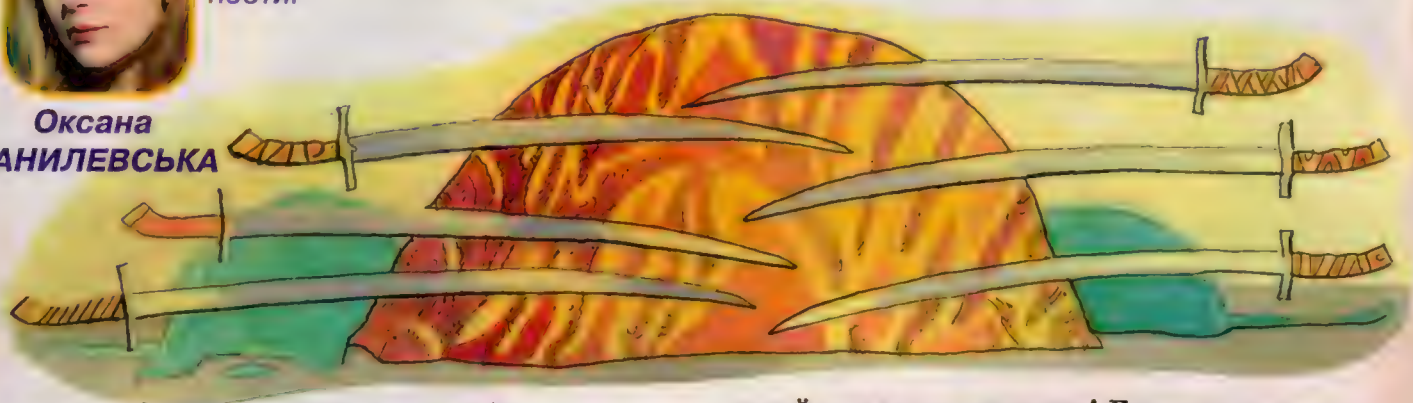

КОЗАК МАМАЙ

Жив на Січі козак. Звав себе то Іваном, то Хомою, то Велегурою. Всі ж називали його Мамаєм.

Звідки взялося те ім'я — ніхто не знав. Старі кобзарі співали, що був колись татарський хан Мамай, з яким, може, й довелося битися нашому козакові. Тоді, вирушаючи в далекий похід, казали: "Піти на мамая".

А може, пішло те ім'я від невеличкої річки Мамай-Сурки, що протікала в околицях Запорозької Січі. Ще "мамаями" називали в давнину кам'яних баб на курганах.

Ніхто не пам'ятав, коли з'явився козак Мамай на Січі. Одні розповідали, що потрапив він туди малим хлоп'ям, яке чи то підкинули чужі люди, чи само прибігло, залишившись сиротою. Інші запевняли, що був Мамай одним із шістнадцяти перших козаків, які жили спочатку десь вище Дніпрових порогів у лісі. Вони будували курені на високих дубах і називали себе чорногорами.

Усім здавалося, що жив Мамай на Січі вічно. Та й сам козак не міг певно сказати, скільки йому років. Переповідали, що був він таким богатирем, що й земля не тримала! Голова у нього — сім пудів*, а вуса такі, що як розправить їх, то й у двері не пройде, хоч у них трійка коней з возом проскочила б.

Усі знали, що Мамая куля не брала. Бо мав надзвичайну силу, а ще — був характерником*. З води міг сухим виходити, коли треба — вмів на людей і сон насилати, і туман напускати, умів і в річки переливатися.

Бували козаки розповідали таку пригоду.

Одного разу зав'язався у степу бій з ординцями. День билися козаки, другий — нема перемоги. Вже сили стали їх покидати, ще мить — і переможе ворог. Аж тут, як вітер, прилетів Мамай. І сталося диво: степовики замість того, щоб рубати козаків, почали бити один одного. Невдовзі всі ординці були мертві, а козаки повернулися додому.

Переказували, що замолоду

* Продовження. Початок у № 1—10, 2005 р.

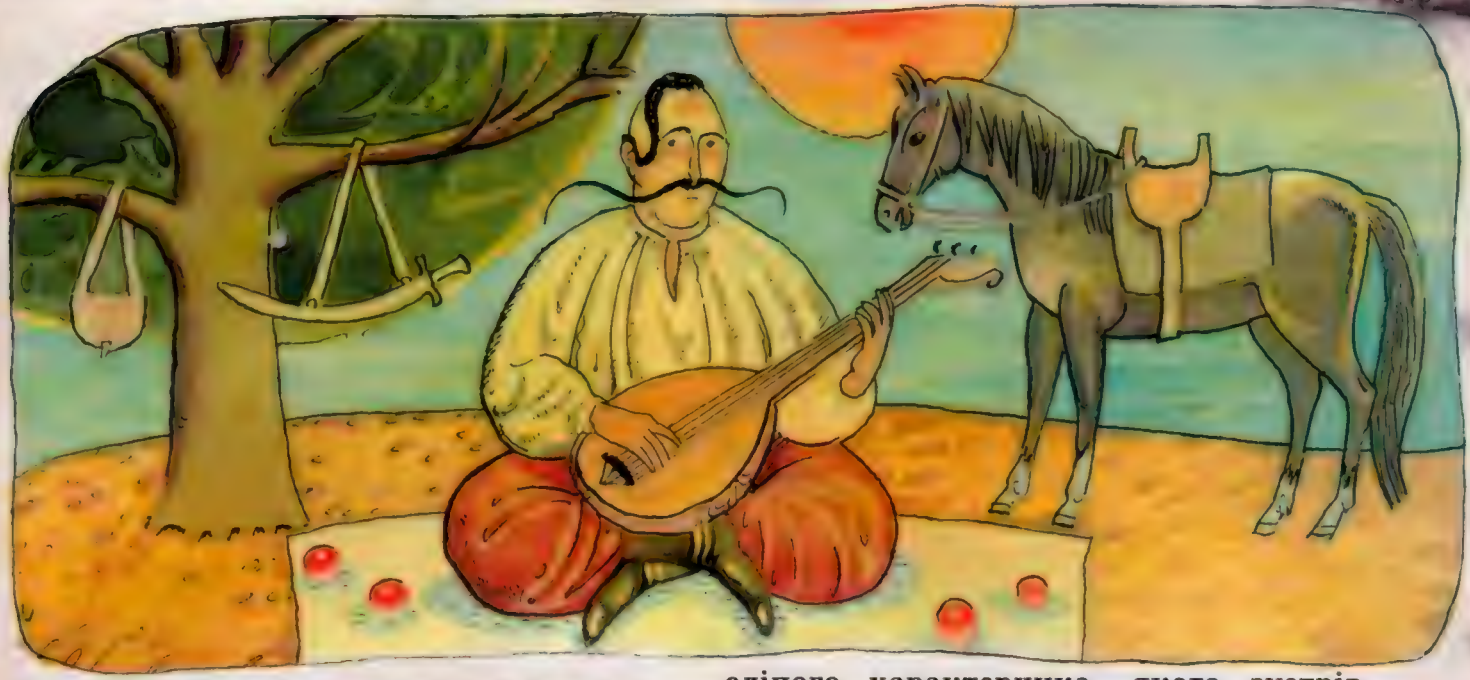

потрапив Мамай у турецьку неволю. Багато років був прикутий до галери*, не раз відчув на собі турецького нагая. Як стужився він дуже за рідним степом, вирвався на волю разом з іншими галерниками. Погналися за Мамаєм турки — от-от схоплять. А попереду річка — не перепливти. Коли це помітив Мамай старого рибалку в човні. Перекинувся він на вовка, вскочив у човен, зуби вишкірив. Злякався рибалка, давай з усіх сил до протилежного берега гребти. Як дісталися берега, Мамай знову став людиною, а рибалка від здивування не міг і слова вимовити.

А ще Мамай був найпершим на Січі бандуристом. Усі бандуристи в Україні називали себе його учнями. Мамай же казав, що навчився співу та грі від сліпого характерника, якого зустрів якось у степу. Був той чоловік старий і немічний, смерть стояла в нього за плечима. Цілий вік блукав він, осліплений яничарами*, степом, шукаючи шлях додому. Мав лише бандуру*, яку й передав перед смертю Мамаєві.

Інструмент так припав до душі козакові, що відтоді він ніколи не розлучався з ним. Перед смертю Мамай звернувся до бандури з такими словами:

Кобзо ж моя, дружинонько вірная,
Бандуро моя мальованая!
Де ж мені тебе діти?
А чи в чистому степу спалити
І попілець по вітру пустити?
А чи на могилі положити?
Нехай буйний вітер по степах пролітає,
Струни твої зачіпає,
Смутнесенько, жалібнесенько
Грає-вигравае,
То, може, подорожні козаки
Бігтимуть близенько,
Почують, що ти граєш жалібненько,
Повернуть до могили.

Вірили в Україні в добру Мамаєву силу. Тому й малювали, де тільки можна, чорновусого лицаря: на дверях, стінах, полотні, посуді, шафах, скринях. Так народ виражав свою любов і шану до козака-оборонця.

У ПОХІД — З БАТЬКОМ СІРКОМ!

— Оце, козаче, і є Сиваш, або по-нашому — Гниле море, — кремезний* запорожець притримав коня й повів рукою у бік зеленавої смужки на обрії. — Саме морем надумав батько Сірко дістатися володінь кримського хана.

— Щось не видно ні байдаків*, ні деревини, придатної для плоту. Як же ми його перепливатимемо? Перелетимо, чи що?

— А ти не кепкуй, Петре, а краще слухай. Є тут місця, де можна не те що конем, а пішки перейти на кримський берег. А кримчаки* нас звідси не сподіваються.

— І цього разу налетить наш кошовий Сірко на ворога, як несподівана гроза, — мовив Петро. — Знову казатимуть, що запорозький отаман — характерник.

— Авжеж! Бояться його вороги. У багатьох походах бував я з ним, і завжди повертались ми на Січ із перемогою!

— А чи правда, що кошовий Сірко ворожі кулі ловить голими руками і назад у ворога посилає?

— Що там кулі! Я на власні очі бачив, як турок з усієї сили вдарив отамана шаблюкою по руці...

— І що? — нетерпляче перебив його Петро.

— Ворожа шабля зламалася, а рука в Сірка лише набрякла й посиніла, та шаблі він не випустив. Недарма його турки шайтаном* називають. Тому, хто принесе голову кошового, величезну нагороду обіцяють, — продовжував запорожець. — У багатьох арміях світу знають нашого Сірка як непереможного воїна. Тому й запрошують до себе. Колись він навіть воював на боці французького короля. А коли цар московський запроторив Сірка до Сибіру, сам польський король клопотався про його звільнення. Бо без нього, нашого отамана, ніхто не міг дати ради туркам і татарам.

...На берег Сивашу прибували й прибували козаки. Всі чекали наказу Сірка починати переправу. Петро, який уперше був у поході, затамувавши подих, слухав розповідь бувалого запорожця:

— Велику кривду заподіяв турецький султан січовому товариству. Могла й Січ загинути. Та, видно, сам Господь допомагає Сіркові. Вирішив турецький султан знищити запорожців, захопивши їх зненацька. І час вибрав, щоб принизити їх — ніч перед великим святом Різдвом Христовим. Безшумно розправившись із вартою, багатотисячне турецьке військо вдерлось у фортецю. Та яничарів було дуже багато, а стежки між куренями — вузькі. Тож вони безладно товпилися на них. Хтось із козаків прокинувся й, почувши за вікном метушню, визирнув з куреня. Побачивши, що діється, схопив рушницю і давай стріляти! Перші постріли розбудили Січ, і невдовзі яничарів було розбито.

— А в цей похід вирушаємо, щоб звільнити з татарської неволі тисячі наших сестер і братів. Хто ж, як не ми, їх порятує? — сказав, підводячись, Петро, готовий, хоч зараз, до бою.

Козаки перезирнулися, заусміхалися і схвально закивали головами.

Берегом прокотився наказ: "Руша-а-ай!.."

Вдалим був похід 1675 року для запорожців. Вони наскочили на Крим несподівано. Кримський хан ледве встиг утекти в гори. Визволивши з неволі багато земляків, козаки повертались додому. Рідний край зустрічав їх піснею:

Гей ми ж думали, ой та ми ж гадали
Та що над степом та сонечко сяє,
Аж то Військо, та славне Запорозьке
Та на вороних конях у степу виграває.
Та ми ж думали, ой та ми ж гадали,
Що то місяць зі степу, ой зіхожає*,
Аж то козак Сірко, та козак же Сірко
На битому шляху татар оступає*...

СЛОВНИЧОК НЕЗРОЗУМІЛИХ СЛІВ, позначених у тексті зірочками:

пуд — приблизно 16,4 кілограма;
характерник — чаклун, чарівник;
галера — старовинне вітрильне багатовеслове судно;
яничари — турецькі вояки (здебільшого полонені українці та інші християни, яких хлопчиками забирали до султанського війська і виховували з них підданих султана);
бандура — український народний струнний щипковий музичний інструмент;
кремезний — міцної будови тіла;
байдак — човен;
шайтан — у мусульманській міфології — злий дух; чорт, диявол;
зіхожає — сходить;
оступає — оточує.

Художник В. БАРИБА

Телевізор псує щоденник?

І не лише щоденник, а ще й фігуру і навіть характер. Ти скільки часу дивишся телевізор? Ніколи не підраховував? Проведи власне соціологічне дослідження — протягом тижня записуй усі хвилини, коли ти дивився мультики чи жахайстики, а потім додай і переведи в години. Порівняй отриманий час із результатами наукових досліджень.

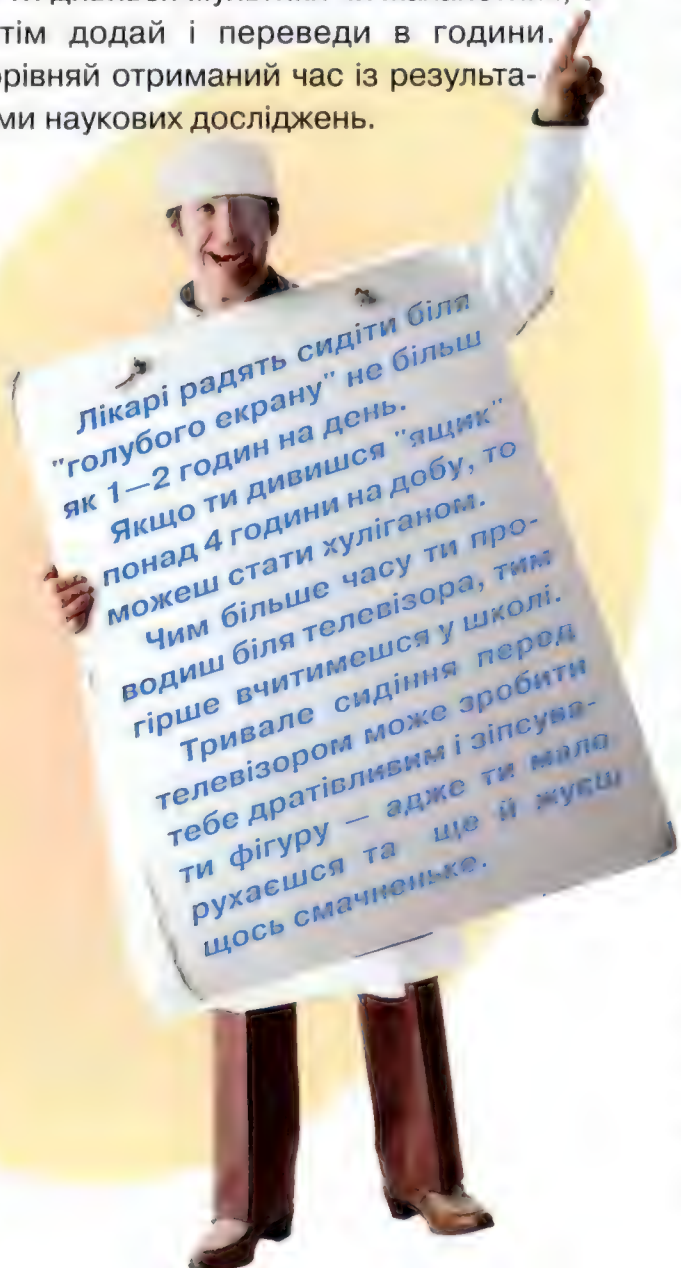

Англійські лікарі радять боротись із зайвою вагою школярів прогулянками на свіжому повітрі. І навіть встановили певну норму: щодня слід робити 12 тисяч кроків і не дивитися телевізор більш як дві години. А щоб лондонськими вулицями не прогулювалися діти із заклопотаними обличчями, які увесь час бурмочуть: "2005, 2006, 2007 кроків", вигадали "Квадратні очі". Цей пристрій складається з двох мікросхем: одна вставляється в устілку черевиків, а друга — в приставку, що підключається до телевізора. Датчики фіксують, скільки кроків зробив школяр, тобто скільки хвилин він може дивитися телевізор. Полінувався, мало походив — телевізор сам вимкнеться на найцікавішому моменті улюбленого фільму.

Візьми і ти собі за правило: зробив 100 кроків — заробив 1 хвилину мультика. А ще зберіг трохи здоров'я, заощадив усмішку для мами, прогнав зайву вагу, "захистив" свій щоденник від небажаних оцінок.

ПОДУШЕЧКО, передай бабусі ЦЬОМ-ЦЬОМ!

А чи давно ти, барвінчатко, бачився зі своїми бабусями й дідусями? Живуть далеко, і ти не часто гостюєш у них? Тоді сьогоднішня екскурсія до Роботоленду саме для тебе.

І не дивуйся, чому тут на нас чекають подушки. Спати ми не збираємося. Це не звичайні подушки, а роботи. Бери сміливо ось цю подушечку в руки, стисни їй праву лапу і скажи ім'я бабусі в мікрофон, вмонтований у подушку.

Твій голос полине спеціальною телефонною лінією, і бабусина подушка задзвенить, а потім засвітиться, і почне грати музика. Тоді вже бабуся має потиснути своєму роботу-подушці ліву лапу і відповісти тобі. Як тільки ти переконаєшся, що бабуся почула тебе, можеш сміливо обнімати подушку, гладити її, наче бабусю. Розумний робот-подушка (за допомогою спеціальних датчиків) передасть твої обійми бабусі — її подушка затремтить і почне потихеньку нагріватися. Бабуся відчує твою ласку й ніжність, їй буде приємно, що ти не забуваєш її. А щоб закінчити заочну зустріч, стисни роботу-подушці праву лапу й скажи: "До побачення!"

Робот-подушка так і називається — "Обійми". Він допомагатиме дівчаткам і хлопчикам у всьому світі спілкуватися з бабусями й дідусями, які живуть далеко.

Наступного разу в Роботоленді роздивлятимемося "розумний" килим.

Газетне Агентство Веселого Коша

ГАВК-НОВИНИ

НАЙГОЛОСНІША МОБІЛКА

Фестиваль мобілок проведено на великій перерві в одній із київських шкіл. У номінації "Найголосніша мобілка" перемогу здобув Юрко Тихий. Мелодію його мобілки, схожу на дзеленчання шкільного дзвоника, почули навіть педагоги в учительській. І розпочали урок на десять хвилин раніше. Тепер за мобілкою-переможницею "полює" вся школа. Подейкують, що є думка випробувати її в номінації "Удар портфелем".

КУТОВИЙ РЕКОРД

Можливо, до Книги рекордів Гіннеса буде занесено досягнення учнів Стокутської школи. Під час третього уроку порушники дисципліни зайняли всі кутки в школі — навіть у спортзалі та коридорах. Якщо рекорд таки потрапить до Книги рекордів Гіннеса, директор школи пообіцяв не робити записів у щоденниках бешкетників.

ХВИЛИНКА ЧЕМНОСТІ

Хлопці Штовхайбоківської школи щодня проводять хвилинку чемності. Цілих шістдесят секунд (!) зранку вони пропускають дівчат у дверях і не штовхаються. Щоб потрапити до гурту ощасливлених, школярки за годину до початку уроків займають чергу. Зважаючи на шалену популярність своєї ініціативи, хлопці вирішили в наступному навчальному році запровадити двохвилинку чемності.

ЖУЙКА-2005

Конкурс ідей "Жуйка-2005" відбувся в одній із харківських шкіл. Було представлено 150 проектів оригінального застосування жувальної гумки. Гран-прі — трикілограмову пластинку "Орбіту" — отримав Сашко Чистий. Він жуйками заклеїв двері в клас. І 45 хвилин ніхто не міг відчинити їх. Однак учитель нагородив переможця по-своєму: він наказав зняти жувальну гумку не лише з дверей, а й з парт у всіх класах.

МІНІСТЕРСТВО РОЗВАГ І СОЛОДОЩІВ

БАРВІНКОВЕ ЛОТО

Хочеш виграти 500 гривень?

Міністерство розваг і солодощів Барвінкової республіки запрошує всіх барвінчат пограти в Барвінкове лото. Для цього треба надіслати до редакції передплатну квитанцію на 2006 рік і уважно прочитати № 12 "Барвінку". А ще — розказати про це всім у своєму класі. Мати власні гроші — круто!

З "Барвінком" мрії збуваються!

Художник В. ДУНАЄВА

ТРЕНУЙ ПАМ'ЯТЬ!

Роздивись малюнок: чим він відрізняється від першого, що на стор. 19? Намалюй у клітинках (або напиши) те, чого бракує на ньому.

А тепер порівняй із першим малюнком.

Якщо ти

не помилився жодного разу — набрав 10 балів;

1—2 помилки — 8 балів;

3—5 помилок — 5 балів;

6 помилок — 1 бал.

ПОЧАТКОВА ШКОЛА
НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

ПРО УРОК-КАЗКУ І СЮЖЕТНІ ЗАДАЧІ

Журнал "Початкова школа" зазвичай друкує матеріали, які стають у пригоді не тільки педагогам, а й батькам. Тому, барвінчатко, ти можеш порадити ці матеріали і вчителеві, і мамі з татом. Їх неодмінно зацікавить, та й тобі буде корисно знати, що існує комп'ютерна залежність. Листопадовий номер журналу, зокрема, розповідає, як уникнути цієї небезпеки.

А якщо у тебе є молодший братик чи сестричка, то можеш братися вже з двох років вчити їх читати. Як це робити — шукай разом із батьками матеріал у "Початковій школі". А ще тут уміщено розповідь про те, що будь-який урок у першому класі можна зробити казкою, про батьківські збори на тему "Дитина і наркотики", а також методику розв'язування сюжетних задач, інтегрований урок музики та образотворчого мистецтва (виявляється, під музику краще малюється), матеріал "Школа розвитку і здоров'я".

"БАРВІНОК" ЩИРО ВІТАЄ ЛИСТОПАДОВИХ ІМЕНИННИКІВ

Продовження привітань на стор. 31.

Софію АБУ-САМРА

Владислава АНДРЕЄВА

Розу АНТОНЕНКО

Анастасію БАЄР

Станіслава БЄЛІКА

Богдана БРОНТЕРЮКА

Богдана БУДОВСЬКОГО

Михайла ВЛАСІКА

Максима ВОЛОВИКА

Ірину ВЯЛКОВУ

Андрія ГАРБУЗЮКА

Катерину ГЛУШАК

Альбіну ГОРОДНІЧУК

Ірину ДІДЕНКУЛ

Катерину ДУДКУ

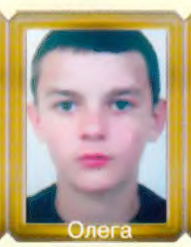

Олега ЖОВТНЯ

Анну ЗЕВАКО

Катерину ЗІНИЧ

Максима ІГНАТЕНКА

Михайлину КАРПІНСЬКУ

З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ, БАРВІНЧАТА!

В ЕФІРІ ТЕЛЕКОМПАНІЯ "НЯВ+ГАВ+ЦВІРІНЬ"

СЛОН дякує ПАЛЬМІ

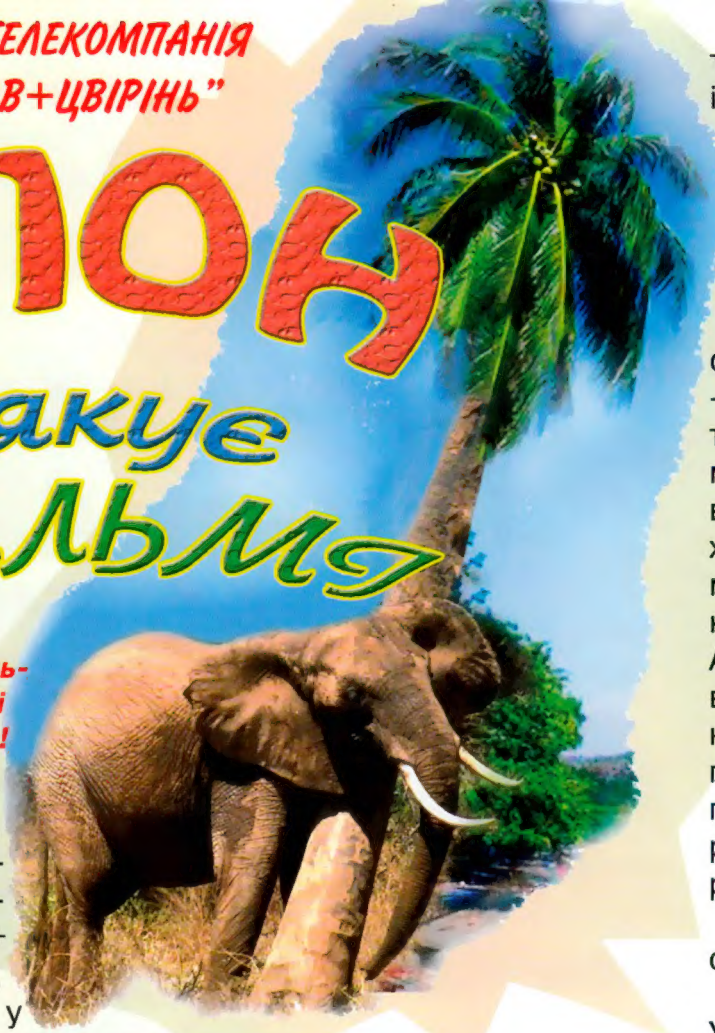

Няв-гав-цвірінь-привіт, шановні телебарвінчата!

Це я, Балакучий Мотя, провідний журналіст телекомпанії "Няв + гав + цвірінь", запрошую вас у дуже секретну подорож. Гайнемо в Африку, де на нас уже чекає слоненя Вухастик. Воно обіцяло розповісти слонячі секрети.

А он і він виглядає нас. Привіт, Вухастику!

— Гу-гу-гу-привіт! Секрет перший — мій хобот. Ним рву траву і беру предмети. Втягую воду, а потім виливаю в рот. Хоботом я нюхаю. Він може вирости аж до трьох метрів і важити 200 кілограмів. А ще хобот дуже сильний — піднімає не тільки людину, а й ціле дерево. Однак ми ніколи ним не б'ємося. Щоб не ушкодити. Бо без хобота слону — як людині без рук.

— А навіщо тобі такі великі вуха?

Щоб тато скуб, коли нашкодиш?

— Не вгадав, Мотю! У нас тут, в Африці, дуже жарко. Через вуха ми віддаємо зайве тепло, щоб не перегріватись. Знаєш, які вуха в мого тата — вісім квадратних метрів! На такій площі можна припаркувати маленький автомобіль. У наших індійських родичів вуха менші, бо вони живуть у лісі.

— Можна доторкнутися до твоїх бивнів? Ой, які вони міцні!

— А коли виростають, то стають ще й дуже важкими — до 225 кілограмів! Носити їх важко навіть слону. Тому дехто з дорослих слонів вдається до хитрощів. Знаходить у стаді того, хто не може постояти за себе, і кладе йому на спину бивні. А сам тим часом відпочиває. Наші бивні дуже цінуються — через них на нас полюють. Ось тому й хочу попросити тебе, Мотю, переказати привіт пальмі, що росте в Південній Америці.

— Ще один секрет, Вухастику?

— Так, слухайте уважно. У цієї пальми ядерце плоду таке ж тверде, як слонова кістка. З нього теж можна вирізати іграшки та сувеніри. Пальма рятує життя багатьом слонам.

— Неодмінно перекажемо з барвінчатами привіт пальмі від тебе. Бувай, бережи свої бивеньки, Вухастику!

До наступної телемандрівки!

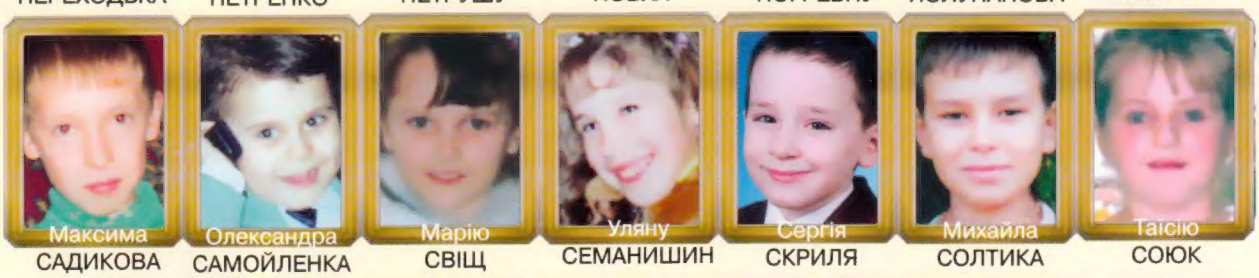

БЮРО ІМЕНИННИКІВ НАГАДУЄ

Січневі іменинники мають надіслати фото (з виразним зображенням обличчя, чітко написаними прізвищем, ім'ям та датою народження) разом із квитанцією на 12 місяців (пільговий передплатний індекс 91800, піврічні квитанції такого права не матимуть) до 10 грудня, лютневі — до 10 січня. Якщо квитанція в редакції, вкажіть, на який конкурс її надіслано.

Разом із "Барвінком" вас вітає вся Україна!